

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Kulturna geografija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni ☐ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

4

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Alija Suljić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

alija.suljic@untz.ba

14. Web stranica:

<http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- savladati predmet, ciljeve i zadatke kulturne geografije, analizirati historijski razvoj te utvrditi značaj ove discipline kao systemske grane geografije koja se bazira na zajednice i društva na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini s naglaskom na odnosu čovjeka i okoline;
- kritički analizirati osnovne kulturno-geografske obrasce, procese i sile koje djeluju na čovjekovu prirodnu i društvenu sredinu, odnosno uzročno-posljedične veze i odnose između kulturnih elemenata i faktora prirodne i društvene sredine;
- razlikovati i upoređivati različite kulturno-geografske procese u njihovoj međusobnoj zavisnosti s demografskim, političkim, ekonomskim i drugim faktorima;
- identificirati i preispitati faktore koji utiču na promjenu kulturnog okruženja u određenom razdoblju;
- savladati rasnu, etničku, lingvističku i religijsku strukturu svijeta u cilju identificiranja i upoređivanja drugačijih kultura od vlastite, odnosno suzdržavanja od suda o običajima drugih naroda i kultura;

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra studenti, koji su tokom izvođenja nastave kontinuirano obavljali predispitne aktivnosti i obaveze, će znati:

- definisati predmet, ciljeve i zadatke kulturne geografije i njeno mjesto u sistemu geografskih nauka;
- identificirati, razlikovati, analizirati i upoređivati različite kulturno-geografske pojave i procese na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i internacionalnoj razini;
- razlučiti koncept kulture i kulturnog pejzaža u kulturnoj geografiji;
- izdvojiti i preispitati različite odlike i funkcije kulture;
- izdvojiti i analizirati kulturno-geografske areale svijeta;
- identificirati različite oblike udruživanja ljudi i društvenih zajednica te faktore i interese koji djeluju na udruživanje;
- upoređivati kulturno-geografske različitosti između različitih regiona i područja u svijetu, te ustanoviti i preispitati faktore koji su usloveli razlike u kulturno-geografskom razvoju pojedinih dijelova svijeta;
- analizirati i interpretirati etničku, religijsku i jezičku kartu svijeta te ustanoviti faktore koji su uticali i utiču na kulturno-antropološke strukture stanovništva u svijetu;
- analizirati ulogu procesa globalizacije u kulturno-geografskim promjenama svijeta;

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Predmet, ciljevi i zadaci kulturne geografije; položaj kulturne geografije u sistemu geografskih nauka;
2. Kultura kao objekat geografskog proučavanja;
3. Historijski razvoj kulturne geografije;
4. Konceptije kulture u kulturnoj geografiji; koncepcija kulturnog pejzaža;
5. Priroda kulture (osnovne odlike, važnost kulture i njene funkcije u životnoj sredini);
6. Periodizacija prahistorije (osnovne kulturno-geografske odlike historijskih etapa razvoja čovječanstva);
7. Velika migraciona kretanja (migracije i njihov uticaj na razmještaj stanovništva i kultura na Zemlji);
8. Oblici društvenog življenja (horde, rod, bratstvo, pleme, narod, nacija, brak i dr.);
9. Teorija organizovanog ponašanja: grupe - vrste grupa i uzroci udruživanja; društvene sankcije - pojam i podjela društvenih praksi, obaveza i sankcija;
10. Kulturno-geografski areali; civilizacije stare i nove ere - doprinos razvoju kulture i kulturne geografije;
11. Rasna i etnička karta svijeta;
12. Jezik i prostor; lingvistička karta svijeta;
13. Religija, prostor, krajolik i teritorija; religijska karta svijeta;
14. Geografski aspekt globalizacije i uticaj globalizacije na kulturne promjene;
15. Kulturna budućnost čovječanstva; mogućnosti stvaranja jedinstvene svjetske kulture.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave i tekstualna metoda.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispositivnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.) Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispositivnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni ili pismeni. Na ispitu student odgovara na pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Ispit se može položiti ukoliko student odgovori na većinu pitanja.

Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na završnom ispitu je 50. Da bi student položio ispit iz predmeta mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	25-50	85 - 94	9	B
Ukupno	25-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Šakaja, L. (2015). Uvod u kulturnu geografiju. Leykam international, Zagreb.
2. Zupančič, J. (2013). Kulturna geografija: raznolikost svetovnega prebivalstva in kulturnih pokrajin. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
3. Jagić, S., Vučetić, M. (2013). Globalizacijski procesi i kultura. Acta Iadertina, 9 (2012): 15-24.
4. Norton, W. (2006). Cultural Geography - environments, landscapes, identities, inequalities. Published in Canada by Oxford University Press.
5. Atkinson, D. Jackson, P., Sibley, D., Washbourne, N. (2005). Cultural Geography - A Critical Dictionary of Key Concepts. London, New York: Tauris.
6. Kulenović, S. (2002). Kulturna antropologija. Narodna i univerzitetska biblioteka Tuzla.

22. Internet web reference:

1. <http://geoubih.ba/v2/index.php/izdavastvo>

23. U primjeni od akademske godine:

2021/2022.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

23.06.2021.